

ชื่อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน	นายวัฒน์ชัย เนตะและ
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลาม และศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หัวหน้าฝ่าย รองหัวหน้าฝ่ายและตัวแทนครูผู้สอน จำนวน 649 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) วิเคราะห์ด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบ (Principal Component Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลาม ใช้การสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 16 คน

ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ พร้อมด้วยผลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำตามหลักการอิสลามที่สำคัญมีดังนี้

1. ด้านความรู้และทักษะการบริหาร 1) ผู้บริหารสมควรแลกเปลี่ยนความคิด เทคนิควิธีการบริหารงานใหม่ๆ ต่อกัน 2) ส่งเสริมให้ผู้บริหารเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับแนวโน้ม ทิศทางการพัฒนา และความท้าทายในอนาคต 3) สมควรศึกษาเรียนรู้ฝึกฝนด้วยตนเองในแขนงความรู้ และทักษะที่หลากหลาย

2. ด้านศรัทธาที่ถูกต้องและบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์ 1) สมควรยึดมั่นปฏิบัติตามหลักศรัทธา ตามแนวทางอะฮ์ลิสสุนนะฮ์วัลญามาอะฮ์ 2) ผู้บริหารสมควรพุดคุยในวาระการประชุมเกี่ยวกับการทำงานเพื่อให้บรรลุผลเชิงอุดมการณ์อิสลาม 3) สมควรจัดกิจกรรมวิชาการ และศึกษาคุณธรรมอิสลามแบบกลุ่ม (Halaqoh)

3. ด้านความซัจจริงและน่าเชื่อถือ 1) สมควรศึกษาเกี่ยวกับผลบุญ และบาปของผู้ไม่รักษาศัจจริงและน่าเชื่อถือ 2) สมควรฟังการบรรยายธรรมศาสนาเกี่ยวกับผลบุญ และบาปของผู้

ที่ไม่รักษาความจริงและความน่าเชื่อถือ 3) สมควรให้ผู้ร่วมงานมีการประเมินการปฏิบัติงานของผู้บริหารได้

4. ด้านมารยาททางสังคม 1) สมควรทำการพัฒนาจิต โดยการสำนึกผิดขอภัยโทษ ต่อออลลอฮ์^ﷻ ในข้อบกพร่องอย่างสม่ำเสมอ 2) สมควรเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมกับชุมชนเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิสัมพันธ์ 3) สมควรฝึกฝนเกี่ยวกับมารยาทร่วมสมัยเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมแบบพหุวัฒนธรรม

5. ด้านการเผยแผ่และสื่อสารคำสอนอิสลาม 1) สมควรละหมาดตะฮัจญ์พร้อมกับด้วยขอพรเพื่อให้ตนเอง และทุกคนอยู่ในคำสอนของพระองค์ออลลอฮ์^ﷻ 2) สมควรสื่อสารสอดแทรกคำสอนอิสลามในการแก้ปัญหา 3) สมควรประพาดิตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ทุกคน

6. ด้านกายภาพและสุขภาพ 1) สมควรสร้างความเคยชินต่อการตามแบบอย่างของท่านนบีมุฮัมมัด ^ﷺ เกี่ยวกับความสะอาด และการดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ 2) โรงเรียนสมควรให้สวัสดิการตรวจสุขภาพประจำปีแบบมีคุณภาพ

7. ด้านการประชุมปรึกษาหารือ 1) สมควรเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประชุมแบบชูรอ 2) สมควรให้ความสำคัญต่อเนื้อหาข้อคิดเห็นของผู้ร่วมงานมากกว่าพิจารณาที่ตัวบุคคล

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title	Factor Analysis and Guidelines for Developing Leadership Traits Based on Islamic Principles of Islamic Private School Administrators in Southern Border Provinces.
Author	Mr. Wattanachai Nesalaeh
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2017

ABSTRACT

This research is a mixed method research which aims to analyze the components of leadership traits based on Islamic principles and to study guidelines for developing leadership traits based on Islamic principles of Islamic private school administrators in southern border provinces. The 649 samples used in this research include head of divisions, deputy head of division and teachers' representatives. For quantitative data, questionnaires were employed to collect the research data and the exploratory factor analysis (EFA) technique with statistical software package was used to analyze the data. For qualitative data, focus group discussion with 16 expert panels was employed to collect the data. The results of EFA provided evidence for the seven-dimensional nature of leadership traits of Islamic private school administrators and guideline for their development were as bellows;

1. Knowledge and management skills. The guidelines for their development as follows; 1) administrators should exchange ideas and new management techniques, 2) administrators should be encouraged to attend workshop related to future trends development and its challenges, 3) administrators should engage themselves with self-learning about various discipline of knowledge and skills

2. Principles of faith and to be sincere to Allah. The guidelines for their development as follows; 1) adhering to the faith based on *ahlil al-sunnah wa al-Jamaah*, 2) administrators should talk on the meeting agenda regarding the work to achieve Islamic ideology, and 3) organizing academic activities and studying Islamic morality in groups.

3. The authenticity and trust. The guidelines for their development as follows; 1) studying about the merits and sins of those who fail to keep the authenticity and trust.

2) listening to religious lectures on the merits and sins of those who fail to keep the authenticity and trust and 3) it is desirable for the co-workers to evaluate the performance of the administrators.

4. Social etiquette. The guidelines for their development as follows; 1) developing mental by way of building awareness of wrong doing and making repentance and asking forgiveness consistently for any deficiency from Allah 2) It is appropriate to participate in social activities with the community to develop interpersonal skills. 3) It is advisable to practice contemporary etiquette for attaining social cohesion in Multicultural society.

5. Propagating and communicating Islamic teaching. The guidelines for their development as follows; 1) performing *Tahajud* congregationally to ask for self and others to be always in the realm of religious teaching, 2) It is worthy to insert Islamic teachings when solving problems. 3) behaving a good example to all.

6. External personality and health. The guidelines for their development as follows; 1) building up familiarity by imitating the example of the Prophet Muhammad (Peace be upon him) regarding to the matter of cleanliness and health care, 2) schools should provide quality health checkup annually.

7. Consultation. The guidelines for their development as follows; 1) it is advisable for administrators to attend training to learn the pattern of consultation in Islam. 2) it is advisable to focus on the content of the participants' comments rather than on considering the individual characteristics.

موضوع البحث تحليل مكونات وطرق تنمية مواصفات القائد الإداري وفق شريعة الإسلام لمدرء المدارس الإسلامية الأهلية بجنوب تايلاند

الباحث وتانا شاي نيساليج

القسم الدراسات الإسلامية

العام الجامعي 1439 هجرية

مستخلص البحث

استخدم هذا البحث منهج البحث المندمج فيهدف إلى تحليل مكونات وطرق تنمية مواصفات القائد الإداري وفق شريعة الإسلام لمدرء المدارس الإسلامية الأهلية بجنوب تايلاند ، وأفراد العينة هم مسؤولي اللجان ونوابهم ونواب المعلمين البالغ عددهم جميعاً 649 شخصاً باستخدام الاستبانات في جمع المعلومات وكما استخدمت إحصائية التحليل العاملي الاستكشافي حُلَّت بطريقة المكون الرئيسي عبر برنامج الإحصاء المتكامل ، ودراسة طرق تنمية مواصفات القائد الإداري وفق شريعة الإسلام بطريقة المجموعة البؤرية البالغ عدد المشاركين الخبراء 16 شخصاً، كما توصل البحث إلى أن مواصفات القائد الإداري مع تنميتها وفق شريعة الإسلام لمدرء المدارس الإسلامية الأهلية بجنوب تايلاند تتكون من سبع مكونات تلزم المدرء بها وهي:

1. من حيث المعرفة والمهارة الإدارية (1 تبادل الآراء والأساليب الإدارية الحديث
- 2) المشاركة دورة توقعات وتحديات التنمية المستقبلية (3 تعلم ذاتي في فنون العلوم والمهارات المختلفة.
2. من حيث الإيمان والإخلاص لله سبحانه وتعالى (1 التمسك بمنهج أهل السنة والجماعة (2) التحدث عن مبادئ الإسلام في اللقاءات (3) إقامة البرامج العلمية ودراسة الآداب الإسلامية الجماعية (الحلقات العلمية)

3. من حيث الصدق والأمانة 1) دراسة فضائل الصدق والأمانة وآثام تركهما
- 2) الاستماع إلى نصائح دينية عن فضائل الصدق والأمانة وآثام تركهما 3) فسح المجال للمشاركين في العمل تقويم أعمال المدراء
4. من حيث الأخلاق الاجتماعية 1) استمرار محاسبة النفس باستغفار الله سبحانه وتعالى عند التقصير في الأعمال 2) مشاركة البرامج الاجتماعية لتنمية السلوكيات الاجتماعية 3) التدريب على معاشية المجتمع ذي الثقافات المختلفة بالسلوكيات المشتركة الحديثة
5. من حيث نشر رسالة الإسلام 1) صلاة التهجد والدعاء للنفس وللآخرين على العيش تحت شريعة الله سبحانه وتعالى 2) حل المشكلات بتعاليم الإسلام 3) القدوة الحسنة للآخرين
6. من حيث الشخصية والصحة 1) تعزيز النفس على متابعة الرسول صلى الله عليه وسلم في النظافة والصحة 2) إقامة المشروع ذات الجودة لفحص الصحة السنوي في المدارس
7. من حيث الشورى 1) المشاركة في دورة كيفية الشورى الإسلامية 2) الاهتمام بآراء المقترحين لا بذاتهم

Prince of Songkla University
Pattani Campus